

บทที่ 6

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับสติปัญญาของเด็กและเยาวชน

1. พันธุกรรมพบว่าปัจจัยทางพันธุกรรมเกี่ยวข้องกับระดับสติปัญญา แต่ส่วนใหญ่แล้วไม่ทราบถึงยีนที่เกี่ยวข้องและอาจเป็นสาเหตุ บางรายงานก็ไม่พบสาเหตุที่เกิดจากพันธุกรรมอย่างชัดเจนนัก
2. การขาดการวางแผนครอบครัว คู่สมรส ควรมีลูกระหว่างช่วงอายุ 19-35 ปี จำนวน 2-3 คน ลูกห่างกันคนละอย่างน้อย 2 ปี เนื่องจากลูกที่เกิดจากแม่อายุน้อย หรือมากเกินไป มีโอกาสปัญญาอ่อนได้
3. ภาวะโภชนาการของมารดาตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ระหว่างตั้งครรภ์รวมทั้งภายหลังคลอดลูกในขณะที่ยังดูคนมมารดาอยู่ก็มีผลต่อลูกด้วยเช่นกัน
4. ระหว่างตั้งครรภ์ มารดาไม่ได้รับการฝากครรภ์และรับการตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งไม่ได้หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่เป็นผลเสียทั้งสุขภาพตนเองและลูกในครรภ์ เช่น ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มเหล้า ไม่ชื้อยากินเอง
5. มารดาที่ตั้งครรภ์ไม่ได้รับการดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกาย และจิตใจ
6. มารดาที่คลอดก่อนกำหนดมาก
7. การเลี้ยงดูลูกอย่างเหมาะสม ดูแลใกล้ชิด เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ให้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ให้ได้รับสารอาหารที่มีคุณค่าอย่างเพียงพอ มีสุขภาพแข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ
 - ปัจจัยหนึ่งที่น่าสนใจคือ ปัจจัยของสภาพแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ทำให้สมองไม่พัฒนาเท่าที่ควร สมองของเด็กในช่วงสามปีแรก จะมีการเติบโตพัฒนาเร็วมาก ซึ่งจะมีผลต่อเรื่องความสามารถ เซอร์ปัญญา ในสามปีแรกสมองจะขยายตัวอย่างมากมาย เรียกว่าเป็นเวลาทอง ถ้าจะต้องเพาะบ่มอะไรตอนนั้นจะต้องรีบทำเด็กแรกเกิดสมองจะมีขนาดจำกัด ตามขนาดของศีรษะ แรกเกิดจะมีเส้นรอบศีรษะประมาณ 35 เซนติเมตร ในขณะที่ผู้ใหญ่จะมีขนาดศีรษะประมาณ 55-60 เซนติเมตร จะเห็นว่าตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ ขนาดศีรษะจะโตขึ้นประมาณ 20 เซนติเมตร แต่ว่าในช่วงสามปีแรกสมองหรือศีรษะจะขยายขึ้น 15 เซนติเมตร ในสามปีแรก ในช่วงสามถึงเก้าปี จะขึ้นมาอีกประมาณ 5 เซนติเมตร หลังจากนั้นอีก 20-50 ปีต่อไปจนถึงจบชีวิต อาจจะมีขึ้นมาไม่เกิน 5 เซนติเมตร
8. เนื่องจากการขาดออกซิเจนระหว่างการคลอดดังนั้นมารดาที่ตั้งครรภ์ควรคลอดลูกในสถานพยาบาล

9. ภาวะความเจ็บป่วยหรือโรคประจำตัว เช่น ถ้าเด็กป่วยเป็นโรคลมชัก คลอดก่อนกำหนด พัฒนาการ ล่าช้า ป่วยบ่อยจนไม่สามารถไปเรียนตามปกติได้ อาจเป็นสาเหตุทำให้เด็กสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ ตั้งแต่ปัญญาที่ไปถึงปัญญาอ่อน จนมีปัญญาการเรียนตามมาได้
 10. การได้รับสารพิษ เช่น สารตะกั่วจากสิ่งแวดล้อม สารพิษจากสีของเล่น รั้งสีเอกซเรย์ บุหรี่ สุรายาขับเลือด หรือการติดเชื้อต่างๆ เช่น เอดส์ ซิฟิลิส หัดเยอรมัน รวมทั้งการติดเชื้อทางสมองของเด็กเองหลังคลอด
 11. ภาวะโภชนาการของทารกเอง ภาวะการรบกวนขาดสารอาหารต่างๆ เช่น ภาวะการรบกวนการขาดธาตุเหล็กและสารไอโอดีนของร่างกาย ซึ่งเป็นสารอาหารที่มีความจำเป็นต่อความฉลาดของเด็กที่ถือกำเนิดขึ้น เพราะหากขาดธาตุเหล็กจะทำให้เด็กที่เกิดมากกลายเป็นเด็กไอคิวต่ำ พัฒนาการด้านสมองไม่ดี เร็ยรู้ช้ากว่าเด็กที่ได้รับธาตุเหล็กและไอโอดีนพอเพียง
-